

Ess-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja cze
Eswójbnj statof,
A twój swjatosf
Eradny je.

Sa staw spróznj
Napoј móznj
Lubosć ma;
Bóh pał swěrnj
Piches spał měrnj
Czeriwosć da.

Njed ty spěwałš,
Eswěrnje džěłáš
Wschědne dny;
Džeń pał swjatosf,
Duschi daty,
Wotpocznj ty.

S njebjek mana
Njed czi kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wotkheń cze!

F.

Szerbike njeđzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Esmolerjez knihiczišcežerni w Budnschinje a je tam ja schtwórtlětnu pichedplatu 40 np. dostacž.

Misericordias Domini.

Sebr. 11, 6.

Bjes wěry njeje móžno so Bohu spodobacž. Nicžo nječini cžłowjeka njesbožownišeho tu a tam hacž njewěra. Cžłowjet bjes wěry móže wschał tež wuhotowany bycž se wschelatimi darami ducha a rosuma, kotrež wě wón swěru nałożowacž, tak, so w swoufownym bóle do přědka pschindže, hacž tykaz druhich. Cžłowjet bjes wěry móže jara mudry a wuczeny bycž w swětnych wězach a po swojim widženju a pójnacžu wulku cžescž mēcž daloko a schěroko, wón móže bycž jara bohaty a samóžity, kiz tež swojim bližšim dobrotu cžini a wudžěluje cžescže dla, wón móže bycž wulki wojeřski wyschichi, kiz krašne škutki dočonja k lěpschemu zylěho wótzneho kraja, a tola je wón bjes wěry jeno khudy, blašny a njesbožowny. Wón je khudy psched Bohom, pschetož wón nima tych njebjeskich kubłom, kiz mole a šersawz nješkaza, wón nima tych pjenes, kiz kóždy cžas najwyschschu dań pschinješu na semi a we wěcžnosćzi, wón nima tych rjaných pocžinkow, kiz jeno s wěry wukhadžeja a na kotrychž Bóh swoje dobre spodobanje ma. Šchto dha by tež cžłowjekej pomhało, hdy by wón runje zylj swět dobył a pał na swojej duschi schodował, hdy by wón khudy we wěry a lubosćzi, khudy we wschěch dobrých kishesčijanskich pocžinkach žiwy byl a wumrjel. Cžłowjet bjes wěry móže so tež wschědnje derje mēcž w krašnym wjeřelu a šebi wschitko popšhecž, šchtož šebi wutroba požada. A hdyž je huřto došć widžecž, so tajti njewěryžy so hordži se swojej

možu a strowosćžu, se swojim kubłom a samóženjom, je swojim rosumom a pójnacžom a lute dobre dny wužiwa, mješ tym, so wěryžy a pobožni se wschěm swojim bohabojasnym žiwjenjom so jara hubjenje maju a so pschescžěhuja a podtlóčujuja wot tych, kiz Boha a jeho słowo, wěru a kishesčijanstwo spochi šazpiwaja, dha móže tež wěryžemu wutroba druhdy bojasna a njewěsta bycž, hacž je hišcže prawy Bóh w njebjekach. Tehdy móže wschał tež tón kishesčijan, kiz we wěry šteji, pschi šebi šdychowacž: ja šym po prawym tola jeno blašny cžłowjet, pschetož šchto dha mi pomho, so na Bože słowo pošlucham a so prózju tež cžinjeť teho słowa bycž a Bohu šlužicž we wěry a lubosćzi? Wschat so tola šda, so so cžłowjet lěpje mo, hdyž bjes wěry khodži po schěrokim pucžu teho šu eta hacž we wěry po wuřim pucžu Božich džěcži! To so pał jenož tak šda, ale woprawdže temu tak njeje, ně cžłowjet bjes wěry je khudy, pschetož wón nima kubla, kiz hišcže psched Bohom placža we wěcžnosćzi, a wón je blašny, dokež njecha ženje pójnacž, šchto jemu k lěpschemu šluži tu cžasnje a tam wěcžnje.

Khudy, kiz šmilne dary njerodži, khory, kiz po šekarja njepošćele, šrudny, kiz trošhta njepyta, je blašny a njerosunny a runje tak blašny a njerosunny je njewěryžy we wězach šboža a šbožnosćže. Wón widži wschědnje, so je šprawy kishesčijon psches swoju wěru a swoje dowěrenje k Bohu wjeřely a šbožowny, wón widži, so šezini wěra cžłowjeka hotoweho k wschěmu dobremu škutkej a jeho polěpschuje, ale šam šebi njewěryžy tajke polěpschenje njepošćeje. Šdyž móže wón wjeřela wužiwacž, po kotrychž

wón žadanje ma, ale dušche žadanje po mērie a sbožu njespokojene wostaji, njeje dha wón potom šašo njerofomny? Hdyž wón šebi ženje njespchemyšli te hórke płody šwojeho žiwjenja w njewērie wjedženeho, šebi ženje njerospomni, hdyže njewēra jeho napošledk dowjedže a dowjesčž dyrbi, njeje dha wón tehdy jara njerofomny? Šchtó dha bē wjetšchi blašni njes japoschtolami w Jerusalemje njewērjazy Domasch, abo czi drusy japoschtoli, kiž šwoje sbože a Bože dobre špodobanje bēchu namafali w tej wērie: Šhrystuš je stanyl, je živy a knježi do wēcznosče a je pola naš wšhitke dny hacž do šfónczenja šwēta? Čłowjek bjes wēry, kaš khudy, kaš blašniwy a tež kaš njesbožowny, dokelž nima mēra a trošhta w czerpjenju a wumrjecžu.

Šwontownosčž šwētneho sboža móže drje tež čłowjek bjes wēry šebi ja pjenješy wjele kupicž a šhotowacž, jenož jene niz: wumoženje se šmjercže, kotraž jeho cžwiluje, pšchetož tež bludna myšl njewēry, šo po šmjercži nicžo wjazy njeje, njemóže jemu pšhes šmjertne štrožeke pšhepomhacž, a wumoženje š hrēcha, kiž jeho cžiwčži. Hdyž junu pošledni džen pšchindže, hdyž budže Bóh š njemu prajicž: hacž šem a niz dale, dha njewērjazy njemóže džen a žane wofomknjenje šwojemu žiwjenju pšhistajicž, a hdyž dyrbi wón nēhdy do wēcznosče pšhed Boži šbudny stol, tehdy njemóže žadny pšhecžel jeho šastupicž, ale jeho dušcha dyrbi šama ša šo štacž. Kaš njesbožowna paš dušcha, kiž šebi njeje š cžašom prawe bohastwo pytala a njeje praweho šbóžnika a wumóžnika Jesom Šhrysta namafala pšhes šprawnu pokutu a džecžazu wēru. Kaš njesbožowny čłowjek, kiž je šo w šwojich hrēchach šestariš a w šwojich hrēchach wumrjel, kiž w šmjercži wšhitko šhubi, na cžimž bēšche wón wišal š žylej wutrobu a nadžiju na wēczne žiwjenje njesnaje. Tajkemu njemóže potom tež žadny wótz Abraham wjazy pomhacž a žadny bratr Lazaruš njemóže jeho wjazy wofšchemicž w heli a w cžwili. Duž dha prošmny Bóha, šo by nam wēru šdžeržal, pošhlyjal a pšchšporjal a štejmny kóždy cžaš twjerdže a njekhablajzy we wērie do našcheho Bóha, kiž je naš štworil, we wērie do šwjateho Duha, kiž naš pošhlyjuje š wšchemu dobremu a pokazmy šwoju wēru se šfukom a žiwjenjom, šo bychmy Bože dobre špodobanje namafali, šbožowni a šbóžni byli tu a tam.

Šamjen.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

tajke myšle nadeudžech, Bože šłowo cžitajo.

Šodawa šwērnny cžitac „Šomhaj Bóh-a“.

1. knihi Móššajowe, 35 šlaw.

Šódla teho móže mjeno Benjamin tež rēfacž: šyn, kotryž je šo Šakubej w štarych létach narodžil.

Rahel wumrje pšchi Benjaminowym narodže, runjež kaš mēješche štary šlub wocži šandželicž a šo do rowa podacž, poro- džiwšchi šbóžnika.

Čžišlo israelskich wótzow je š Benjaminowym narodženjom došpolne. Šotowy a došpolny mēješche Šakub domoj pšchincž, Šnjesowe žohnowanje mēješche hižo došpolne šobu pšchinjesčž do wótzneho doma.

Šo paš je šo jemu šubowana mandželšta wšala, š tym drje čžyšche Bóh jeho pšchewulku pšchihlinoščž š nej porjedžicž; kaš dha Bóh šwojim hušto šubla wošmje, kotrež woni pravje njena- ložuja.

19. Šak wumrje Rahel w šwojim powolanju, pod šchizom, kotryž je Bóh žonam napoložil, a bu pošhryebana pšchi pucžu do Šphratha, kotremuž nētk Bethlehem rēfaju, nēhdyže 300 krocželow š pravizu wot dróhi.

20. Š Šakub postaji šnamjo š wopomnjenju na jeje row; to je šnamjo na Raheliny rowje hacž do dženkšnišcheho dnja.

Bethlehem = šhlēbowy dom leži w płódnej krajnje nēhdyže milu š połodnja wot Šerufalema. Džješch-li dženkša š Bethlehema do Šerufalema, dha wuhladajch ša poš hodžiny pucža na šewizu pšchi dróhy do Šerufalema „Raheliny row“ — Kubbeth Rāhil. Še to male, šchtyrōžkojte kamjentne twarjenje š poškulu wošhryedža; nutška pošasa šo tebi row jako kóždy wšchēdny muhamedanški row. Šele twarjenje drje njeje štare, hdyž šo tež ša nowšchi cžaš ničto wo nje njeje poštaral; ale šo njeby to Raheliny row byl, na tym nimamy dwēlowacž, dokelž nam Móššajowe šapiski ša wērnosčž šwēdeča.

IV. 21. 22a. Šakub postaji šwój štan šady Šederšteje wēže; tam womafa Šuben nanowe mandželške šožo, šlēhawšchi Šilhu.

21. Š Šraelu cžehnišche wotšal, hdyž bēšche Rahel pošhowal, a štaji šwój štan tamnu štronu wot wēže Šder, kotraž bē natwa- rjena, šo bychy paštyrjo pšchihhadžaze rubježne cžrjōdy š našdala wuhladawšchi šwoje šladla wuhlowali. Pošdžišcho šu šo pšchi wēži tež ludžo šašydliši a kaš je tam šydliščžo nastalo.

Šakub njemóže tam wostacž, hdyž je hruba šmjercž najdrōž- šchi pošklad jeho wutrobje wšala. Wuhlada-li jeje row, dha ronja šo jemu šylšy š wocžow a šrawna šrepta cžecže jemu š wu- troby. Šo by šrudobu šabyl a šo by šwoju wutrobu pšchemohl, mēni wón šwoje šydlo.

22a. Š šta šo, hdyž Šrael nēkotry cžaš w tamnej štronje bydlešche, šo Šuben, jeho přeni narodženy, wulzy loško šmyšlem, ale pošdla tež dobročžiny čłowjek, džješche a špašche pola Šilhe, šwojeho nanoweje pšchiložnižy; a to bu Šraelaj powjedžene. Šón paš nētkole tajkeho nješfuka dla mjelcžesche, Šubena paš pošdžišcho wot prawa ša přenjeho narodženeho wušamny.

Kaš bēšche šo w Šichemje hanibna wēž na Šraelu pšhes žušych štala, kaš tu pšhes jeho šyna. Móššaj rēfa w tutej hi- štoriji Šakubej Šrael a dopošaže š tym, šo čžert njeje nišomu wjetšchi njespšhecžel, šhiba rycžerjam Božim: njemóže jich šamnych šmotacž a powalicž, dha wohašbi jich džecži.

Š jara štarych cžašow šem nakhadža šo w tutej šchtucžzy šnamjo, šo je tu nēšcho wumostajene; štary hrjekški pšcheložk je tu pšhistajil: „a to bēšche ške pšhed nim.“ Móžno, šo šu tu tele šłowa šawēšče štala; tola je tež móžno, šo je wopacžna myšl, šo ma nēšcho pošrachowacž, dokelž šo Šrael tajkeho nješfuka dla njeje roššudžil, pšcheložerja na tamny pšchidawš wabila. Šrunje š tym, šo wón wšcho šhoniwšchi mjelcži, pšchihotujemy šo na pšchi- chodny šwar. Šakubowi šynojo šu džiwuchi, šo šo Šakub šlabny cžuje, šo by jich putal.

V. 22b—29. Šakub pšchindže je šwojimi dwanače šynami do Mamre pošdla Šebzona; tam pošhryeba wón se šwojim bratrom Ššawom šwojeho nana Ššafa.

22b. Šakub paš, kotryž jenož š šjom w ruzy bē š wótzneho doma w Šeršabje wuežahnyl, mēješche nētko, hdyž bē bliško pšchi Šebzonje, šo by nanowe namrēštwo nastupil, dwanače šynow.

Tu šfóncži šo přeni džel Šakubowych šlawišnow; nētko wu- štupi Šoseph. Šeho dla poda šo nētko na šonzu hiščeže došpolny šapik Šakubowych šynow.

23. Šejini šynojo bēchu: Šuben, přeni narodženy Šakubowy šyn; Šimeon, Šewi, Šuda, Ššaschar a Šebulon.

24. Rahelinej šynaj bēšhtaj: Šoseph a Benjamin.

25. Šilšynaj, Rahelineje džowžynaj šynaj bēšhtaj Šan a Šaphšali.

26. Šilpinaj, Šejince džowžynaj, šynaj bēšhtaj: Šad a Ššer. Šo šu Šakubowi šynojo, kotšiz šu jemu narodženi w Mesopotamiškej, abo tola, jako Benjamin přjedny, doniž je šo Šakub wot tam do wótzneho kraja wrōčžil.

Šot šchoma šemitskeho šplaha, kotremuž je šo šlubjenje špožčžilo (9, 25), je šo jenotliwa halosa (Ššabram) wotkožila a do druheje šemje (do Šananejškeho kraja) pšchēhadžila, tam šo wona hajena wot šahrodniša šakorjeni (Ššaf), tam šo ji wšchē džiwje wuroštki (Ššimael a Ššaw) wurēšaju a rošrosče potom do dwa- nacže móžnych halosow.

Šicžby, w šwjatym pišnje cžašto šo wošpjetowaze, maju šlubšchi šamnyšl. Šižo w šlawišnje wo štworjenju šwēta šekamny šo š licžbami šši, šydom a džekacž a š džekacžornym: „Bóh džješche“. Šele licžby šu wēcznje wažne; na nje a po nich šložuja šo mnohe štworby w pšchirodže: we wšchēdny čłowškim žiwjenju, wošebje pšchi čželnym rošwivanju a tež pšchi šhorosčžach maja licžby 3, 7, 10, 12, 40 žyle wošebitu wažnotu. Š šlawišnacy

Božeho kralevstva je 3 imajo bójšleho byčja, a 4 je licžba sa šwēt. Po tym je 7 (= 3 + 4) imajo, so je Bóh se šwētóm s'jednoczeny, a tak je 7 licžba sa šlub i Bohom; licžba 12 (= 3 . 4) je imajo sa lud, i Bohom šlubjeny, kotryž ma Boha sa šwoje šjedziščežo.

27. A Šakub pšhetrijebawšchi se šwojimi wšchelafimi pučžowanjemi, hdyž bē se Sichema wučzahnyl, něhdže lēto čžaša pšchiūdže t šwojemu nanej Šaakej do Mamra, Araboweho mēsta, kotrej je Hebron, w kotrymž staj Abraham a Šaak z'ufomnikaj bytoj, a hdyž bēšchtaj tež škōnczije, pšchepučžowawšchi šlubjeny kraj, dōšchtaj, so byšchtaj tu šwój šemški bēh škōnczijo.

Hdy je šo Šakub do Hebrona podal, šo nam njepowjeda: trajš tehdy, hdyž bē Šaw i wōtzneho doma w Bersabje wučzahnyl a bē šo do Sejrškich hōr podal, hdyž bē Rebecka wumrjela a hdyž bē jeje dōjka Debora šo do Šarana t Šakubej podala.

Sawējče šo nima prajčž, so Šakub sa wšchōn čžaš, so pšchewawšche w Kananejškim kraju, šwojeho nana jenož pučž někotrych dnjow wot njeho bydlazeho, njeby wopytal; ale sa pošledni čžaš Šaakoweho žiwjenja je šo se šwojimi stadlami žyle do jeho bliskofče podal.

Šchtož šo nam nětko na 28. a 29. šchtuczžy powjeda, je šo hake štalo, hdyž bēšche šo podalo, šchtož nam 37., 39. a 40. štaw powjeda. Šakub, pšchijšchedschi do Šarana, bēšche 108 lēt štary a je se šwojim nanom hiščeže dwanacže lēt živy byl; Šoseph pač bē tehdy hižo nimale 17 lēt štary; tehdy pač šu jeho bratšja pšchodali, a potom je wōn i džēla w Šotipharowym domje, i džēla w jaštwe pšchewwal.

28. Šaak, dokonjawschi šwoje powoľanje sa štawišny Božeho kralevstva, hdyž bēšche šo Šakub do wōtzneho doma wrōčzil, so šo teho dla powjesež wo jeho žiwjenju hnydom škōnczi, bē što a wōšom džebacž lēt štary, a je tak najštarschi mjes šjomu wōtžami.

29. A wotbjerawšche, a wumrje a bu šhromadženy t šwojemu ludu, štary, so bē jemu žiwjenje šyte. A jeho tehdy 120 lēt štaraj šynaj Šaw, kotryž bēšche, šhoniwšchi, so šo nanowa šmjereč bliži, šem pšchijšchol se Sejrškich hōr, a Šakub, kotryž bē hižo nanowe namrēštwo nastupil, pohrjebawšchtaj jeho w jamje Makbela pola Hebrona, hdyž bēšchu hižo Sarah, a po njej Abraham, a pošdžišcho tež Rebecka šhowani.

Šaak je wumrjel lēta 2888 po štworjenju šwēta = 1717 do Šhryštufoweho naroda. Šeho žiwjenje je šo škōnczilo, pšchifryte i hōrkej, njewujawšnjenej čžemnotu w šrudobje.

36. štaw.

Šjawowa i chlachta.

I. 1—5. Nad nanowym čžēlom štaj šebi Šaw a Šakub hiščeže raš ruku podaloj; potom šo jeju puče džēlitaj, so šo njebyšchtaj nihdy wjazh šetkaloj. Doniž pač šo Šaw se štawišnow Božeho kralevstva minje, wuhladamy, tak šo Bože šlubjenje i tym nad nim dokonja, so šo jeho potomnižy t wōšebitemu narodej rošmnoža. To šawjedžizy šlēduje tu najpriedy šrotka powjesež wo Šjawowych žonach a džēcžoch.

1. Tuto pač šu Šjawowe narody, kotryž je Šdom.

2. Šaw, wša šebi, jako bēšche 40 lēt štary a jako bēšche hiščeže doma wo wōtžnym domje w Bersabje, žony i Kananejškich džowkow, mjenujžy Basmath abo, tak šu jako mandželskej žonje narjefnychu, Abdu, Šlonowu, Šethiškeho mužowu džowku; a Abalibamu, kotrejž sa prjedawšche čžažy Šudith rēfachu, Anowu abo Berijowu džowku, kotraž bēšche Šibeonowa wnucžka i Šewejškeho šplaha.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Kaž hižo pšchi wuprōšdnjenju Džiwocžičanškeho šhulškeho mēštna prajichmy, je šo do Džiwocžiz jenicžki šerbški wučer i Pruskeje šamolwil. To je tola jara wobžarowacž, so tōnle pšchēhōd i Pruskeje do Šaksteje nješchēstanje; pšchetož kajke šu to šrudne wobštejnošče w pruskič šerbškič šhulach, hdyž jedyn wučer po druhim woteūdže! Kaž šlyšchimy, pšchiūdže tež do Šornjeho Wujēda šerbški wučer i Pruskeje. Šdyž šo to tak dale plecže, nješmēja w pruskej šerbškej Šužizy škōnczije žaneho šerbškeho wučerja wjazh. To pač šu tola nještrowe wobštejnošče, a pod tymi našy šerbški lud najbōle šchoduje. Duž je i wutrobu pšchecž, so by šo bōršy mjēša štajila.

— Š hlowneje šhromadžiny Macžizy Šerbškeje ma šo wu-šbēhnyčž, so šo na dotwarjenje Macžicžneho domu pšchihotuja a so budža šo t temu podžēlne listna šamožicžišchim Šerbam wudawacž, so wōhl šo rjany twar dotwaricž. Mjēje džē tež žaneho štracha; pšchetož i rošprawy šarjadnika Macžicžneho domu bēšche šlyšhecž, so šo dom derje dani.

— Šrodžiččžanška žyrkej šo wottorha a nowy Boži dom šo natwari. Twar je šo do rukow knješa twarškeho mišchtra Šilijana we Wōšborfu položil a šo hižo šapocžal.

— Šandženy tydžēn je knižka wuščla: „Wopomujēške šopjena na 40 lētny šastojski a wōšadny jubilej knješa šararja Šōlcža w Kakežach.“ Knižka, wot knješa šararja Šōlcža w Budyšchinku šestajana, podawa pšchedrēcž wot teho šameho, kaž tež wšchitke rēcže a prēdowanja šwjedžēškeho dnja. Šwjedžēška rēcž je w šerbškej a němskej rēcži wocžiččžana. Knižka je sa 20 np. dostacž.

— 1. meje šmēje šo, kaž šlyšchimy, šwjedžēn šnutškwneho mišionštwu w Šodžizju. Šerbške prēdowanje je t šarar Matel w Šarcže na šo wšal.

— Našy šerbški krajan, knjes šeminarški wučer Dta Wicžas i Šhwacžiz, je šo i Draždžan do Šžopawy pšchēhōdil a nětko po jutrach šwoje nowe šastojsstwo nastupil. Knjes Wicžas je pšched šrotkim pruhowanje sa pādagogiku najšhwalobnišeho wobštal, so prawo dostanje, wo wšchēch rjadownjach w pādagogizy rošwucžowacž.

— Šakski šejm je w pošlednich dnjach wo prōštwach wo želešnižy wuradžal. Šenož malo želešnižow je šo i džiwanjom na nětcžišche pjenježne wobštejnošče wšchnošči t rošpominanju pšchepodalo. Mjes nima je tež daletwar želešnižy wot Madworja pšches Šamjenž do Wulkeho Šajna. Wo daletwarje želešnižy t pruskim mjesam šo w šakškim šejmje ničšo špomnilo njeje. W pruskim šejmje pač je šapōšlanž žedjenje wuprajil, so by šo želešniža wot Šrodka pšches Wōjerežy do Kakež bōršy natwarila, a kaž šo šdajche, njeje tež pruska wšchnošč wotšhilna, w pšchichōdže tule želešnižu twaricž. Nowy wotmyšl želešnižy i Budyšchina do Bēleje Wody, sa kotruž bēšche šo prōštwu šestajala, je, kaž bē do prēdka widžecž, do wody padnyl. Pšchetož w nětcžišchim čžažu hiščeže jenu želešnižu i Budyšchina twaricž, kotraž by do teje šameje štrony šchla, by tola pšchewjele žadane bylo, hdyž dyrbi šo twar dla pobrachowaznych pjenježnych šrēdkow po mōžnošči wobmjēšowacž. Tež twar želešnižy i Wōšborfa drje hiščeže tak jara špēchowacž njebudže, dokelž prēnja komora šakškeho šejma hiščeže žyly pjenješ sa tule želešnižu pšchishōwila njeje, ale je pošlednju žadanku na pšchichōdny šejm, kotryž sa dvě lēcže hromadu štupi, wotštorčžila.

Wjeplakaj!

Šotulena džēšche popōdnju 12. januara 1893 mloda lēdma 26 lētna žona wot šwojeje štareje macžerje pšchewōdžena do šwojeho bydla na hōrikej hašy. Mjēlečo po šthodach horje štupawšche. Šako wōčžlo hlyboko žarowazeje žony pšchi wocžinjenju duri na napišmo mjena padže, šapocža wōšje plakacž a hlowu t wutrobje šwērneje macžerje šloži.

Mlūž, kotrehož mjeno bēšche runje čžitala: dr. Šlmenreich, bēšche pšched 3 dnjemi wumrjel a nětko šo mloda wudowa i jeje macžerju wot jeho rowa wrōčzi.

To bēšche čžežki šōn — podawki pošlednich dnjow. Pšched dwēmaj njeđzelomaj bēšche dr. Šlmenreich hiščeže wješele a žortujo je šwojej žonu domoj pšchishōl; potom wšchal bēšche na bolōšče škoržil, ale njebēšche wēž kručže wšal a bēšche wušnyl. Na druge ranje i wulkimi bolōščemi štany, jemu bēšche wēšte, so je na šahorjenje plūzow šthoril. To bēšche prēnja mrōčžalka w mandželskim žiwjenju, jako špšchecželeny lēkar myšl šhoreho wobkručzi. Šodžinu wot hodžiny bu čžēmnišcho, jako horzota a bolōšče pšchibērachu. Pšchihōdžechu čžežke nožy, hdyž šhory w šlubach ležēšche a bjes pšchēstacža powjedawšche, i wjetšcha wot šwojeje žony a wot šhynka Wilyja. — Sa džewjecž dnjow bēšche mōž mlodeho mužā šlemjena, a lēkar mlodej žonje šamjelčecž njemōžēšche, so je tu wšcha čžlowiška pomoz podarmo.

Šlmenreich bēšche špišacžel. Prjedy bēšche čžežko mēl. Pšched 4 lētami dosta prēni šrotčž na šwoje džēlo 800 hrinnow. Šōlny wješela šhwatašche t šwojej njewjeseče a jej šwoje šbože wupowjeda. Nětko mōžēšchtaj šo wōženicž. 10. junija 1889 šwjecžēchtaj šwōj kwaš. Pšchecžel šarar Werk jeju šwērōwa a jemu paštyšski špaln (23.) sa Bože wōdžēške šlowo šobu na pučž da.

Nětko pschińdžechu ižoŕowne lěta ja wobaju. Hana ŕo ſa ſpřihy ſwojeho lubeho muža ſajimowasche; wona je ſe ſwojim rjanym piſkmom ſa ſtajerjom w cziſchczerni wotpiſowasche.

Botom jeju dom nadobo wožiwi, jako ſo jimaj ſynt narodzi, kotryž jeju ižože wudospolni. Macz wſchaf nětko pschezo khwile njemějesche, mužowe wudžělki wotpiſowacz, dofelž mējesche ſo ja lube džěczo ſtaracz. Seju ižože bēsche wulke. Hdyž wonaj wjeczor w jeho džělanſkej ſtwi ſedžeschtaj a kōnz dnja je ſwojich ſpěwarſkich khērlušch cžitajchtaj, tehdy bēsche, kaž by ſo Boži mēr na mlode ižože lēhal.

To bēsche nětko wſchitko, wſchitko nimo! Płakajo bēsche bēsche mloda wudowa pschi piſaku ſwojeho muža na kolenje padnyła; tam bēsche tajke ižoŕowne hodžiny pschebyła; duž ju bōl ſamotnoſće nanajſtubje ſapſchimny. — Macz k njej ſtupi, položi ruku na hlownu czežko pruhowaneje džowki a proſchjesche: „Lube džěczo, ſpytaj nětko kuſt wotpoczowacz twojemu džěčzu k luboſczi!“ Cziſche poſluchajo Hana ſwoju žarowazu draſtu wotpoloži — duž mały Willy nuts pschibēža a wolasche: „Maczi, luba maczi, ja k tebi pschińdu, njeplakaj!“

Wona k ſwojemu lubuſchkej khwataſche, jeho koſchjesche a na ruki wſa. Dolho ſ nim horje a dele khodžesche. Mały bēsche ſprōzny a chyſche do loža. Na ſwjedženſkich dnjach by ſo hewaf mōhl w nanowej iſtwi do loža hotowacz, nětko wſchof žadyn ſwjedženſki džen njebēsche, ale mloda macz ſo wot iſtwy ſwojeho muža džělčez njemōžesche. A hdyž ſebi nětko na ižoŕowne hodžiny pomyſli, kotrež bēsche taſ huſto wokolo wjeczorneho czaſa pschebyła, ju boloscz ſ nowa pschimny a wona ſ jenej ruku ſebi wobliczo płakajo kryjesche, ſ druhej džeržesche lube džěczo. Dolho wona tajta ſedžesche. Duž na dobo mala rucžka ſa njej pschimny a mały hōlcžk proſchjesche: „Maczerka, njeplakaj!“ — Wona wopſchija to džěczo, to najdrōžsche, ſchtož bēsche jej woſtało. Zako bēsche jo k mērej pschinjeſka a ſ nim paczerje wuſpěwala, k lubowanej maczeri khwataſche, k najſwērniſchkej podpjerje w czežkich dnjach. Wona namata ju w khotnym roſrēczenju ſ ſararjom Werkom, kotryž jej ruku ſapſchimnywſchi rjekny: „Za dyrbjach dženska wjeczor hiſchče juntrōcz k Wam pschińcz, a ſ Wami wo tym powjedacz, ſchtož naſchu wutrobu hnuje.“ — Woni ſo ſ mērom w iſtwi ſemrjeteho ſežydachu. Duchowny wſa nowy teſtament, kiž bēsche něhdy ſwojemu pscheczelej daril a kotryž bēsche tōn pilnje wužił. Wōn woczini Jan. 20, 11 a cžitasche: „Marja pał ſtejesche psched rowom a płakasche —“. Zako k tym ſłowam pschińdže: „Žōnſka, ſchto płacžesch ty?“ a bēsche ſ tymaj žōnſtimaj wo ſerſchče žiwjenja a pschewinjerju ſmjercze rēcžal, ſo ja klavēr ſydzje a cziſche wot njebočicžeho woſebje lubowanu khērlušch ſapšewa:

„Jerusalem, ty mēsto wſhōte,
Ach byl ja we tebi!“

A jako ſ tej ſchtucžku ſtōnczi:

Hdyž ſ tymi ja ſo budu ſtwarſchicž
We paradisu tam,
Dha Boža czečez nje budže naſhycžicž,
Hdyž wēcžnu radoſcz mam.
Do hornje halleluja,
Do wēcžnje žōrli ſo,
Schtož hortach ſanoschuja
Se ſynka cziſteho.

wobej žonje ſobu ſapšewaschtej. Zako ſo ſwērny duſchompashty k nimaj roſžohnowasche, ſrožymi wudowa jeho roſžohnowaze ſłowo: „Njeplakaj!“ a pschezo klineſesche w jejnej wutrobje, ſchtož bēsche jej přjedy jejne džěczo, nětko duſchompashty pschiwołal: „Njeplakaj!“

Czeho dla ja tež pschi wētſiku a deſchcziku ke mſchi du?

1. W bibliji ničzo njesteji, ſo maſch jenož pschi rjanym wjedrje Bože ſłowo ſhſchecž.
2. Za woczakuju předarja na klěžy a bych ſo jara džiwaf, hdy by deſchczika dla domach woſtal.
3. S kemschithodženjom ja wuſnaju, ſo do teho Knjeſa wērju a jeho lubuju; cžim njelubosniſche wjedro, cžim wažniſche a ſnano mōžniſche je tajke wuſnacž.
4. Woſtanu-li domach, wabju druhich tež domach woſtacž. Zaſ ſo ſnano bohate žohnowanje ſhubi a mam winu.
5. Wſchēdny džen pschekupž pschiwſchēm deſchcziku do ſwo-

jeho fontora dže a hdyž je džiwadlo a ſu reje, ſo tež njebadža psches deſchczik wotdžeržecž.

6. Za ſebi myſlu, jara wjele ſamolwjenjom na nježeli budže tōn Knjeſ runje taſ kručze wotpoſafacz, kaž te ſamolwjenja Luk. 14, 18.

K rospominanju.

Čſi woſebite pokladu ma ſchecžijanska žyrtej, kaž Kingsberg juntrōcz praji, mjenujžy „bibliju, pschpowjedaku ſwobodnoſcže; ſchczenižu, rukowaku runoſcže; Božu wjecžet Knjeſowu, ſwjaſt bratrowſtwa“. Cžłowſtu doſtojnoſcz, cžłowſke prawa dawu a ſdžerži nam ſchecžijanska nabožina ſama.

* * *

Čſchecžijan runa ſo mēſaczkej, kotryž ſ mērom njesteji. Pał wōn wotebjera, pał wōn pschibjera. A kaž mēſaczk, kiž ſam ſwētka nima, ſwoje ſwētlo wot ſlōncžka doſtawa a bywa psches to ſam ſwēža, taſ bywa tež ſchecžijan, hacž runje je wot naroda cžēmny, hdyž wōn w ſwētke ſwojeho ſbōžnika khodži a ſo wot njeho roſ-ſwētlicž dawu, ſa druhich ſwēža, kotraž jim troſcht a wofſchewjenje dawu a cziſche pucz k njebjesam poſafuje.

* * *

Wōjwoda Ernst Gothafki ležesche na ſwojim ſmjertnym ložu. Poſlednja hodžina pschińdže. Schpruch: „Taſ je Bōh tōn ſwēt lubowaf, ſo wōn ſwojeho jeničkonarodženeho ſyna dał je“ bēsche w jeho wutrobje a w jeho pomjatk. Duž pschimoła tym, kotſiž wokolo jeho loža ſtejachu: „Tutōn jedyn ſchpruch nochžyl ja ſa tykaž ſwētow dacž.“

* * *

Sahrodnikowe rōže.

Sahrodnika ſo něhdy wopraſchachu, taſ pschińdže, ſo ma pschezo najrjenſche rōže. Na to wōn wotmolwi: „Dofelž je taſ jara lubuju.“ A tola žadyn ſahrodnik w žylym mēscze njebēsche, kiž by ſwoje rōže ſ wōtřym nožom bōle wobrēſowaf, hacž tutōn.

* * *

Dofelž tōn ſmilny Bōh twoje hubjenſtvo widžecž njemōžesche, ſo jemu jeho wutroba pschecžiwu tebi ſlama, ſo dyrbjesche ſo na tebi ſmilicž. Tcho dla je ſchryſtuſ ja naſ bjeſbōžnych, kiž bēchmy ſłabi, wumrjel, ſo bychmy ſylni byli k nowemu khodženju.

* * *

Schto ma horžysche wojowanje hacž tōn, kotryž ſa tym ſteji, ſo ſam pschewinycž.

* * *

Wērjazy ſu na ſemi wojowarjo; hdyž njeſu ſtajnje we wojowanju, ſu tola ſtajnje na bitwiſchczu.

* * *

Najlěpsche ſłoto pschińdže ſ najhoržyscheho tygla; najſwētliſchi blyſt ſwēczi ſo ſ najczmowiſcheye mrōczalki; najcziſczischa wēra pschińdže ſ najczežischo cžerpjenja.

Daliſche dobrowōlne dary ſa wbohe armenisſke ſyroty:

S Roſaczicžanſteje woſady psches k. ſararja Wicžafa:
R. R. 6 hr. 50 np.
R. R. 20 = =

Šromadže: 26 hr. 50 np.

W mjenje wobich ſyrotow praji wutrobny džaf

Gōlcž, redaktor.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtacž. Na ſchtwōrcž lěta płaczi wōn 40 np., jenoſtliwe cžiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.